

EMYSTER

Recuperació de l'hàbitat d'amfibis i tortuga d'estany al Baix Ter

fotografia: Jordi Bas

PLA DE GESTIÓ DELS AIGUAMOLLS DEL BAIX TER

pàgina 1 i 2

NOU ALLIBERAMENT DE TORTUGUES D'ESTANY

pàgina 3

ACTES DE SENSI- BILITZACIÓ SOBRE LA PROBLEMÀTICA DE LES TORTUGUES D'ESTANY

pàgina 4

ACTUACIONS DIVERSES RELACIONADES AMB EL TERRITORI

pàgines 5, 6 i 7

EL PLA DE GESTIÓ DELS AIGUAMOLLS DEL BAIX TER: UNA EINA DE FUTUR PER A CONSERVAR EL TERRITORI

La funció bàsica dels espais naturals protegits és conservar i recuperar els valors naturals, socials i paisatgístics que han motivat la seva creació. Així mateix, els espais naturals ubicats dins d'àrees humanitzades es caracteritzen per presentar complexes relacions, sovint contraposades, entre la conservació i les diferents activitats econòmiques que s'hi desenvolupen. Malgrat tot, és freqüent que bona part de la seva biodiversitat es degui precisament a l'existència i la pervivència de les activitats humanes. Per això, molts d'aquests espais protegits requereixen d'una gestió activa, no només dedicada al manteniment de

la biodiversitat, sinó a buscar la implicació i coparticipació de la societat i els agents econòmics del territori.

Per tots aquests motius els plans de gestió constitueixen eines essencials per a la conservació i desenvolupament dels espais naturals protegits. La seva funció bàsica consisteix en marcar les estratègies i actuacions que s'han de portar a terme a mig i llarg termini.

Qui ha de fer un pla de gestió?

La responsabilitat de la gestió activa dels espais naturals del Baix Ter recau en els ajuntaments que hi estan implicats i la gestió preventiva recau en el Departament

ment de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) ja que n'és el responsable de la xarxa Natura 2000. Fruit d'aquesta voluntat de gestió activa els ajuntaments de Torroella de Montgrí i Pals van demanar un projecte Life a la Unió Europea. Dins les actuacions previstes en el projecte hi ha la redacció d'un pla de gestió que permeti garantir unes línies estratègiques a mantenir un cop finalitzats els quatre anys del projecte.

Què passa amb aquest Pla de Gestió si finalment es crea el Parc Natural?

El govern de la Generalitat, al novembre de 2007, va iniciar els tràmits per la declaració d'un Parc natural que inclouria els aiguamolls del Baix Ter, sota el nom de Parc Natural del Montgrí-Medes-Baix Ter. En cas d'aprovar-se definitivament, el Parc hauria d'elaborar un Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge. Des d'aquesta perspectiva, els ajuntaments de Pals i Torroella han optat per elaborar un document previ, que hauria de servir de base per a l'elaboració d'aquest Pla de gestió del Parc.

L'elaboració del Pla de Gestió

La redacció d'aquest document, s'inicià al 2006 i és el fruit dels treballs realitzats conjuntament entre l'equip tècnic del projecte Life EmysTer i tècnics del DMAH. Tot i no tenir rang normatiu, el Pla de Gestió pretén ser un vehicle de participació, discussió i consens entre els diferents actors socioeconòmics. Hauria de servir per a una planificació de la gestió, en el que es defineixen els objectius i les directrius de gestió a desenvolupar pels propis ajuntaments a curt i mig termini.

El contingut del Pla

Els plans de gestió tenen una estructura bastant predefinida, la

fotografies: Xavier Quintana

fotografia: ATC-SIG, S.L.

Actuacions dutes a terme en el marc del programa Life

qual està formada per una part inicial introductòria on es cita el context del pla, els antecedents i la justificació de la seva necessitat. A continuació es fa una descripció d'aquells valors naturals més singulars (hidrologia, ecosistemes, etc.), fent especial incidència en aquells aspectes més interessants i amb més necessitats de gestió. El gruix del document està format per la determinació d'uns objectius, en aquest cas centrats en la conservació i recuperació de les zones humides del Baix Ter, i la redacció d'unes fitxes d'actuacions previstes per a complir amb els objectius proposats. Finalment el document es tanca amb una proposta de calendari d'actuacions previstes i un pressupost detallat.

Pel que fa a les actuacions que s'han previst en el pla es poden enunciar de forma esquemàtica

en els següents grans temes:

1. Foment del coneixement i la recerca aplicada, la divulgació i l'avaluació.

2. Programa de manteniment

Aplicació d'un programa de manteniment de la vegetació de les zones restaurades dins el marc del projecte Life com les closos d'en Mascort, la bassa de cria de tortugues, les llacunes de Mas Pinell, el Cul de les Senyores i les Basses d'en Coll. Es preveuen també les actuacions de manteniment de la senyalització, dels itineraris i de les estagues de la platja, al igual que la continuació dels treballs per eliminar espècies de flora exòtica, i un programa de neteja de deixalles.

3. Ordenació dels usos públics, turístics i recreatius.

4. Difusió i sensibilització.

5. Restauració d'hàbitats naturals.

A grans trets es tracta de promoure la restauració o recuperació d'ambients naturals com ara llacunes a la zona de Mas Pinell, les closos al Ter Vell, el bosc de ribera al rec del Molí de Pals, els aiguamolls a les zones d'arrosars, les dunes a la zona de Ràdio Liberty, o promoure el desenvolupament de nous projectes com el de La Pletera.

6. Recuperació d'espècies i hàbitats naturals

S'inclouen les tasques de recuperació de la tortuga d'estany, la seva cria en captivitat, així com el control d'exemplars de tortugues exòtiques.

En aquests moments aquest Pla de Gestió està sobre la taula dels ajuntaments per a la seva revisió, i està pendent d'una aprovació inicial. Es preveu la seva aprovació definitiva un cop recollides les propostes presentades en el termini d'exposició pública, preferentment abans de final d'any.

SEGON ALLIBERAMENT DE TORTUGUES D'ESTANY A LES BASSES DE MAS PINELL

El 29 d'abril van alliberar-se, per segona vegada, una desena de tortugues d'estany a les llacunes de Mas Pinell.

Aquestes basses van ser inaugurades, el 17 d'abril del 2007, amb un altre alliberament de tortugues. La construcció d'aquestes basses i els posteriors alliberaments d'*Emys orbicularis* són actuacions dutes a terme dins del projecte Life EmysTer, que té per objectiu la recuperació dels nous espais humits d'inundació permanent i temporània, i d'aquesta forma recuperar l'hàbitat dels amfibis i la tortuga d'estany.

Les tortugues alliberades, així com les que es van alliberar la primavera passada, són descendents dels exemplars d'*Emys orbicularis* capturats l'any 1992 als aiguamolls del Baix Ter. Fins el seu alliberament, han estat en captivitat al Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera.

Les tortugues portaven incorporades un xip que és el que permetrà, posteriorment, fer-ne el seguiment i així observar quins

Instantànies de l'alliberament de tortugues d'estany

espais ocupen i com es mouen pel territori.

Al igual que en l'any anterior, l'alliberament de tortugues va comptar amb la participació dels alumnes de primària de les escoles de Torroella de Montgrí, l'Estartit i Pals, els quals van atendre les explicacions amb molta que els van donar un grup d'educa-

fotografies: ATC-SIG, SL.

dors ambientals i membres de l'Escola Taller de les Gavarres i del Museu de la Mediterrània sobre la importància de la recuperació d'aquests espais d'inundació temporània i permanent, així com de la problemàtica esdevinguda amb la tortuga de Florida. Posteriorment es va portar a terme l'alliberament en que hi van participar activament els alumnes.

En l'acte també van assistir-hi un elevat nombre de representats polítics, des del Sr. Emili Santos, director dels Serveis Territorials del DMAH de Girona; el Sr. Josep Maria Rufí, diputat de Medi Ambient a la Diputació de Girona; l'alcalde de Torroella de Montgrí, l'il·lustríssim Sr. Joan Margall i el regidor de Medi Ambient de Pals, el Sr. Àlex Creixell.

Aquesta actuació ha estat doncs una de les principals fites del projecte, atès que el principal objectiu del projecte Life és la recuperació de les diferents espècies d'amfibis i de la tortuga d'estany, mitjançant la recuperació dels seus hàbitats.

fotografia: ATC-SIG, SL.

Moment en que alumnes de les escoles alliberen un dels exemplars

NOVA CAMPANYA PER CONTROLAR LA POBLACIÓ DE TORTUGA D'ORELLES VERMELLES O DE FLORIDA DEL BAIX TER

Dins les actuacions previstes dins el projecte Life hi ha les de millorar l'hàbitat per a la reintroducció de la tortuga d'estany al Baix Ter. Una de les principals amenaces per aquesta espècie és la competència amb la tortuga d'orelles vermelles (*Trachemys scripta*), una espècie exòtica procedent del comerç d'animals domèstics i que s'ha adaptat molt bé als ambients humits del Baix Ter.

Aquesta primavera amb les primeres calors s'han iniciat una sèrie de campanyes intensives de captures de tortugues per a disminuir la població d'aquesta espècie. Les trampes s'han col·locat en llocs específics d'aigües quietes,

com al Ter Vell o la bassa de l'Ànser, on s'han comptabilitzat més d'una vintena d'exemplars a cada espai. Aquests paranys permeten capturar els exemplars amb vida i retirar-los del medi. Els exemplars són mesurats i pesats, i finalment són traslladats a un centre especial de recollida pels agents rurals com al centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera.

Aquests mostrejos serveixen també per detectar la possible presència d'altres espècies de tortugues, siguin autòctones com la tortuga d'estany o altres espècies exòtiques introduïdes. Tota aquesta tasca d'esforç constant per disminuir els exemplars va acompanyar

fotografia: Carles Fco

Mostra d'una de les trampes situades al Ter Vell

da d'una campanya de sensibilització que s'està duent a terme entre les poblacions de Torroella i Pals, per tal d'evitar nous alliberaments de tortugues domèstiques.

ACTES DE SENSIBILITZACIÓ SOBRE LA PROBLEMÀTICA DE LA TORTUGA D'ESTANY

Publicat el conte: "L'EMYS, la tortuga d'estany, torna al Baix Ter"

fotografia: Ajuntament de Pals

Mainada assistent a la lectura del conte a la biblioteca de Pals

fotografia: Ajuntament de Torroella

L'hora del conte a la biblioteca de Torroella de Montgrí

El conte "L'EMYS, la tortuga d'estany, torna al Baix Ter", que es pot consultar a la web del projecte, té com a objectiu donar a conèixer a la mainada, i alhora als pares i mares, la problemàtica de les tortugues d'estany.

Aquest conte va ser llegit a les biblioteques de Pals, el 28 de maig; a la de Torroella, el 31 de maig; i finalment a la de l'Estartit, el 7 de juny, amb un gran èxit d'assistència.

Tret de sortida a la campanya de sensibilització

El passat 20 de juny es va donar el tret de sortida a una campanya de sensibilització que estarà activa fins la finalització del projecte.

L'objectiu de la campanya és donar a conèixer als residents i visitants d'aquest territori que s'hi està duent a terme un projecte Life, i sobretot explicar la que és actualment la major problemàtica: les tortugues exòtiques. Alhora

s'emfatitza el missatge de que no es poden alliberar tortugues exòtiques al medi natural.

Aquesta campanya està formada per una exposició amb dos plafons de grans dimensions en els quals s'hi defineixen les característiques d'ambdues tortugues, per tal de diferenciar-les, i el comportament a seguir respecte al medi i a les tortugues.

fotografia: ATC-SIG, SL

El sr. Josep Maria Rufí, l'il·lustrador Sr. Joan Margall i el Sr. Àlex Creixell, en la presentació.

RESTAURACIÓ D'HÀBITATS DE RIBERA AL "CUL DE LES SENYORES"

A finals del mes de gener es va finalitzar una de les actuacions més destacades previstes pel Life a desenvolupar al 2007: la restauració de l'entorn del "Cul de les Senyores". Aquest espai està situat a la zona de Mas Pinell, a la riba esquerra del tram final del rec del Molí de Pals. Una mica més de la meitat de les 8,6 ha de superfície estan incloses dins el municipi de Torroella de Montgrí, però hi ha part important a tocar la platja que pertany a Pals.

Els objectius inicials eren recuperar el bosc de ribera, millorar l'estat dels aiguamolls i zones inundables, ordenar els accessos a l'espai i crear una zona de transició entre les urbanitzacions i el bosc de ribera.

Les actuacions que s'hi han realitzat són diverses:

1. Retirada de flora al·lòctona.

Eliminació de diverses espècies exòtiques que estaven colonitzant l'espai, afectant negativament a la flora autòctona. A la zona interior del bosc de ribera s'han eliminat les masses de xuclamel japonès (*Lonicera japonica*), espècie provinent dels jardins de les urbanitzacions de la zona. A tocar la platja, s'ha actuat sobre diverses mates de herba de la Pampa (*Cortaderia selloana*), clapes de canya (*Arundo donax*), de seneci (*Senecio inaequidens*) i petits bosquets d'*Amorpha fruticosa*.

Actuacions principals del projecte de restauració d'hàbitats de ribera

2. Retirada de runes, de brossa i ferralla

S'ha retirat, manualment, la brossa que durant anys s'havia acumulat a la zona per les crescudes del rec. S'han recuperat, així, zones d'aiguamolls tapats antigament.

3. Desbrossada de vials i camins.

S'han dedicat esforços a mantenir un itinerari per l'interior de l'espai i amb accessos a la platja per poder gaudir de l'espai sense alterar la vegetació de l'entorn.

4. Millora forestal, empratització i arbrat del perímetre de la urbanització

Amb l'eliminació de flora exòtica i també del sotabosc de bardisses i canyissos, ha permès man-

tenir certes parcel·les com a prats arbrats. En espais més propers al rec s'han extret alguns peus d'arbres morts i reforestat els boscos de ribera amb la plantació d'uns 50 freixes i tamarius.

5. Creació de noves llacunes

L'eliminació de canyes a la zona litoral i de runes a l'interior han permès recuperar un nivell del terra més baix que facilita la inundació de l'espai i la recuperació dels ambients aquàtics amb la vegetació i la fauna associada.

Durant la primavera s'han realitzat totes aquestes tasques, com també d'altres de manteniment que han permès convertir el Cul de les senyores en un espai adequat per passejar-hi.

NOVA CESSIÓ D'USOS D'UNS TERRENYS DEL CÀMPING DELFÍN VERDE

Finalment s'ha signat l'acord pel qual els propietaris del càmping el Delfin Verde han cedit uns terrenys a Mas Pinell per 8 anys a l'Ajuntament de Torroella de Montgrí per a finalitats de conservació. Es tracta d'unes 7,5 ha situades entre la Gola del Ter i el càmping, bàsicament formades per dunes, canyissar i unes jonqueres inundables "El

Joncar". Aquest espai conté espècies vegetals interessants al seu tram de rere duna, així com l'única població coneguda on es reproduïx amb seguretat el gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*) de la zona d'estudi del Life. L'espai està situat al costat dels terrenys on s'han restaurat les llacunes de Mas Pinell per a les tortugues d'estany i

també al costat d'uns terrenys gestionats per l'associació Nereo amb finalitats conservacionistes.

Terrenys cedits al projecte

NOU SEGUIMENT D'AMFIBIS A LA CLOSA D'EN MASCORT

Enguany i des del mes de març s'ha continuat amb el seguiment de l'evolució de la població d'amfibis d'aquesta closa inundada que es va restaurar l'any 2006 dins

fotografia: Carles Fco

Exemplar de *Bufo calamita* a la closa de Can Mascort

les actuacions del projecte Life. El seguiment consisteix en avaluar l'entrada i sortida d'amfibis de la llacuna inundada mitjançant unes trampes de caiguda, i detectar-ne la seva reproducció. Tots els exemplars recuperats són mesurats, pesats, fotografiats i marcats per a la seva identificació.

Aquest any la sequera va mantenir un nivell baix d'aigua, el freàtic estava molt baix i la cota d'inundació baixava molt, de manera que els amfibis no van disposar d'un ambient òptim per a la seva reproducció. El seguiment científic servirà per avaluar l'èxit

de la restauració de l'espai i per conèixer els efectes de la sequera sobre els amfibis.

Els primers dies del mostreig van destacar per la presència d'una gran quantitat de gripaus corredors (*Bufo calamita*) que amb les pluges de març van realitzar les primeres postes. També s'han agafat algunes granotes verdes (*Pelophylax perezi*), granota pintada (*Discoglossus pictus*) i reinetta (*Hyla meridionalis*). Ara caldrà avaluar l'efecte de les pluges de l'abril, i l'èxit de les postes realitzades al març, amb la dificultat que a la zona hi havia molt poca aigua.

NEREO RECUPERA ELS HÀBITATS AQUÀTICS DE LES CLOSSES DE LA FONOLLERA

Nereo és una entitat de conservació amb seu a Begur creada l'any 1990 amb els objectius de divulgar, conservar i estudiar els hàbitats litorals i marins. A través d'un acord de custòdia amb el propietari i amb ajuts del DMAH, Nereo està desenvolupant un projecte per recuperar els hàbitats aquàtics de la finca de les Closes de la Fonollera: la maresma, les dunes, les closes i el bosc de ribera.

Donat que la finca està situada dins l'àmbit d'actuació del projecte Life EmysTer, les accions a realitzar van ser prèviament acordades amb els responsables tècnics del projecte amb l'objectiu de millorar l'hàbitat pels amfibis i la tortuga d'estany.

Dins les accions que s'han realitzat fins ara destaca l'eliminació de *Cortaderia selloana*, una espècie vegetal altament invasora que ocupava una superfície d'1,5 hectàrees. En el sistema dunar s'han col·locat tanques per delimitar els camins principals i evitar la circulació i estacionament de vehicles en zones no permeses, s'ha construït una passera per canalitzar les vi-

fotografies: Guillem Mas

Aspecte de les dunes abans i després de l'actuació realitzada per Nereo

sites i s'han instal·lat pantalles de retenció de sorra per promoure'n la seva recuperació.

En els propers mesos Nereo té previst de construir un observatori de fauna i diversificar els hàbitats a la finca per promoure un augment de la biodiversitat animal i vegetal. A

més llarg termini, Nereo plantejaria la recuperació de la inundabilitat de la finca a través del retrancament de la mota de contenció del riu Ter en la seva part final. Aquesta actuació permetria també millorar la protecció dels habitatges de la Gola del Ter cas de crescuda del riu.

LLIRI DE PLATJA o D'ARENA, ASSUTZENA BLANCA

Gènere: *Pancratium* Espècie: *maritimum*

El lliri de mar és una planta molt vistosa, especialment durant la floració, ja que fa flors grosses i blanques de 10 a 15 cm de longitud. Aquestes estan agrupades en umbel·les de 3 a 15 unitats. El fet de florir de maig a setembre, període en el qual els arenys litorals són més visitats, la fa encara més coneguda i, per aquesta raó, té molts noms populars: lliri de mar, lliri blanc de marines, assutzena d'arenal, assutzena d'arena, assutzena blanca, assutzena de mar, lliri de Canet i lliri de Santa Cristina. Tanmateix ha batejat la platja de les Assutzenes, al cap de Ras (Colera).

Aquesta espècie forma un bulb -i per aquest motiu és considerada un geòfit- del qual surten diverses fulles allargades, de mig metre de llargada i 2 centímetres d'ample. El seu color és glauc i, en el moment de treure la flor, aquestes són seques. El seu fullatge és l'aliment de l'eruga de la papallona *Brythis crini ssp pancratii* la qual es pot observar a l'inici de la tardor. Les llavors, negres i petites, recorden bocins de carbó.

El lliri es distribueix en el cordó de dunes entre l'Estartit i la platja de Pals -veure foto portada- on cal destacar-ne la població important que es desenvolupa a les antigues instal·lacions de Radio Liberty. A més, també es troba al cap de Ras a Colera, on una associació de voluntaris ha executat treballs de consolidació del seu hàbitat dunar. També al litoral dels aiguamolls de l'Alt Empordà hi està representada i gaudeix de protecció legal en aquell espai natural. Altres indrets on sobreviu aquesta espècie són la Duna litoral de Sant Martí d'Empúries, la platja de Castell a Palamós i el conjunt de dunes de la platja de Sant Pol, al mu-

nicipi de Sant Feliu de Guíxols. En aquest darrer indret, el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha finançat actuacions per tal d'ordenar el pas de visitants a través de la duna i la col·locació de rètols informatius amb l'objecte de preservar l'ecosistema propi de l'assutzena blanca.

Al sud de la Costa Brava, aquesta flor, que s'escampa a les platges de Santa Cristina de Lloret de Mar, és emprada en els actes festius de la patrona d'aquella vila marinera. L'escriptor Joaquim Ruyra, mestre de la literatura marinera catalana i resident a Blanes, l'esmentà a *L'aniversari del noi Guixer*. "Anava més polit que un lliri de platja".

La col·laboració dels visitants de les platges és fonamental per a la conservació d'aquesta espècie. Tant pel seu valor ecològic com per la bellesa de la seva florida, és important que no es trepitgin les dunes i no es surti dels itineraris habilitats. De la mateixa manera, cal evitar la recol·lecció de llurs flors.

fotografia: Josep Ma Dacosta. Departament de Medi Ambient i Habitatge.

PRESENTACIÓ DEL MAPA DEL TERRITORI DEL MONTGRÍ

El mes de novembre de l'any passat es va presentar el nou mapa del municipi de Torroella de Montgrí-l'Estartit. El mapa abar-

ca més territori que l'estrictament municipal, per tal d'incloure tot el futur parc natural del Montgrí - Illes Medes - Baix Ter. En la pre-

sentació, el director del Departament de Medi Ambient i Habitatge a Girona, el Sr. Emili Santos, va comentar que el mapa incorpora una nova imatge gràfica que és la que s'utilitzarà per fer els nous mapes dels altres parcs naturals de Catalunya. Altres aspectes a destacar del mapa són el fet que inclou tots els itineraris a peu i en bicicleta de l'àmbit, així com tots els elements patrimonials d'interès cultural i natural.

Diversos moments de l'acte de presentació del Mapa del Territori

es En el presente boletín del proyecto Life EmysTer se dan a conocer la gran cantidad de actuaciones que se han llevado a cabo, en el territorio, en el primer semestre del último año del proyecto.

Entre ellas es importante destacar la finalización de las actuaciones de restauración del hábitat de ribera del sector del "Cul de les Senyores", situado en la zona de Mas Pinell, en el tramo final del rec del Molí de Pals, entre las "Basses d'en Coll" y el camping Delfín Verde. En este sector se ha eliminado una gran cantidad de especies exóticas, procedentes de las urbanizaciones, que se encontraban colonizando el espacio; recuperado el bosque de ribera; mejorado el estado de los humedales y zonas inundables; ordenado los accesos en el espacio y creado una zona de transición entre las urbanizaciones y el bosque de ribera, entre otras.

Otra actividad con gran importancia en el conjunto de actuaciones del proyecto Life ha sido la segunda liberación de galápagos europeos (*Emys orbicularis*) en las lagunas construidas e inauguradas el pasado año en Mas Pinell. Una decena de tortugas fueron liberadas con la colaboración de los alumnos de las escuelas de Torroella de Montgrí, l'Estartit y Pals.

En portada, pero, uno de los mayores retos del proyecto: la definición del plan de gestión de los humedales del Baix Ter. Este tiene la función de marcar las estrategias y actuaciones que se tienen que llevar a cabo a medio y largo plazo con la finalidad de conservar y recuperar los valores naturales, sociales y paisajísticos del espacio, a través de la implicación y coparticipación de la sociedad y de los agentes económicos del territorio. Actualmente, el Plan de Gestión de los Humedales del Baix Ter se encuentra en revisión por parte de los dos municipios implicados en el proyecto, y a la espera de su aprobación inicial.

El control de la población de tortugas exóticas, una nueva cesión de usos de unos terrenos del camping Delfín Verde, la publicación del cuento "L'EMYS, la tortuga d'estany, torna al Baix Ter" y el seguimiento de anfibios en la closa d'en Mascort, son otras de las muchas actuaciones que se han realizado y que se publican en este boletín.

en In this current bulletin of the Life Emyster Project a large number of actions taken place in the territory in the first semester of the last year of the Project are made known.

Among them it is worth mentioning the conclusion of the proceedings to restore the riverbank habitat in the area "Cul de les Senyores", located in the area Mas Pinell, in the final stretch of the irrigation channel "Molí de Pals", between "Coll d'en Basses" and the campsite "Delfín Verde". In this sector a large number of alien species has been eliminated, the ones coming from the residential community, who were colonizing the area; also the forest riverbank has been recovered; the state of wetlands and flood areas has improved; and an access to the area has been arranged by creating a transit area between the residential communities and forest riverbank, among others actions.

Another activity with great significance in the overall performances of the Life Project has been the second release of European Galapagos Tortoises (*Emys orbicularis*) in the lagoons built and inaugurated last year in Mas Pinell. A dozen turtles were released with the collaboration of schoolchildren from Torroella de Montgrí, Estartit and Pals.

But in the front page, one of the greatest challenges of the Project: the definition of the Management Plan for the Baix Ter Wetlands. Its function is to delimitate strategies and interventions that need to be carried out in a short and long term, in order to conserve and restore the natural, social and landscaping values of the area, through the involvement and participation of society and traders from the territory. Currently, the Management Plan for the Wetlands of Baix Ter is under review by the two city councils involved in the Project, and pending its initial approval.

The population control of exotic turtles, a new surrender property of some land from the campsite "El Delfín Verde", the publication of the short story "L'Emys, la tortuga de l'estany, torna al Baix Ter", and the monitoring of amphibians in the "closa d'en Mascort, are some of the many performances that have been taken place and published in this bulletin.

fr Le bulletin que vous tenez entre vos mains annonce le grand nombre d'actions qui se sont déroulées pendant le dernier semestre au sein du projet LIFE Emyster.

La plus remarquable d'entre elles est la finalisation de la restauration de l'hàbitat riverain du secteur du «Cul de les Senyores», situé à Mas Pinell, sur le dernier secteur du canal du moulin de Pals (rec del Molí de Pals), entre les marécages de «les Basses d'en Coll» et le camping «Delfín Verde». Dans ce secteur on été éliminées de nombreuses espèces exotiques qui colonisaient l'endroit, à partir des urbanisations; la forêt riveraine à été récupérée; les conditions des marais et des zones inondables ont été améliorées; les accès au secteur ont été organisés; puis une zone de transition entre les urbanisations et la forêt riveraine a été crée.

À remarquer aussi la seconde libération de cistudes d'Europe (*Emys orbicularis*) dans les marais construits et inaugurés l'an dernier au Mas Pinell. Une dizaine de cistudes furent relâchées dans leur milieu avec la participation des élèves des écoles de Torroella de Montgrí, de l'Estartit et de Pals.

En première page de ce bulletin parait l'un des plus grands défis du projet: la définition du plan de gestion des marais du Baix Ter. Celui-ci a pour but de marquer les lignes stratégiques et les actions à entreprendre à moyen et à long terme, afin de conserver et de récupérer les valeurs naturelles, sociales et paysagères de l'endroit, avec l'implication et la participation de la société et des agents économiques du pays. Actuellement, le plan de gestion des marais du Baix Ter est en mains des deux communes impliquées dans le projet pour la révision précédant son acceptation initiale.

Le control des populations de tortues exotiques, une nouvelle cession d'usages de terrains du camping «Delfin Verde», la parution du conte «EMYS, la cistude d'Europe, revient au Baix Ter» et la suivie d'amphibiens dans la «closa d'en Mascort», sont encore des actions qui ont aboutit ce dernier semestre et paraissent dans ce bulletin.

Realització: ATC-SIG, S.L.

Promouen:

Patrocinen:

Col·laboren:

